

Реферат на тему: "Антична література"

Тематично-літературні

РЕФЕРАТ

на тему:

Антична література

ПЛАН

1. Антична література — еталон прекрасного.
2. Міфологічний світогляд — найголовніша особливість античної літератури.
3. Поява доби Відродження.
4. Класицизм як художні напрями.
5. Звернення Вільяма Шекспіра до античності.
6. Нікола Буало "Мистецтво поетичне".
7. Гете і Шиллер — представники ваймарського класицизму.
8. Гімн "Прометей" — символ любові до людей.
9. Античність у творчості багатьох європейських романтиків.
10. Історичне і моральне значення літератури.

Антична література вабила і вабить до себе високими гуманістичними ідеалами, героїзмом, красою слова, вишуканістю форми. Вона — вічне цілюще, життєдайне джерело, певною мірою норма і приклад — еталон прекрасного, животворна сила, яка, будучи творчо засвоєна на національному ґрунті, завжди допомагала і допомагатиме нам будувати культуру сучасну і прийдешню.

Література є відображенням людського життя. Появившись, вона в свою чергу діє в тому чи іншому напрямку на життя народу. Отже, щоб зрозуміти античну літературу, необхідно знати і розуміти життя тих народів, які її створили. Ці народи — древні греки і древні римляни.

Грецька література написана старогрецькою мовою, яка складалася з діалектів — еолійського, іонійського, дорійського. Починаючи з III ст. до н.е. в лоні грецької літератури почала розвиватися римська література, яка згодом злилася з нею в єдину греко-римську літературу — античну.

Родове суспільство послуговувалося своєрідною ідеологією — міфологією, яка була водночас і фантастичними релігійними уявленнями і спробами з допомогою багатих фантастикою міфів пізнати і пояснити навколишній світ, природу, її явища, нарешті саму людину у її зв'язках з природою та іншими людьми. Тому література, що виникла в умовах міфологічної ідеології, стає невід'ємною від міфології: Вона використовує міфологічні сюжети, образи, її тематика є теж міфологічною. Це є найголовнішою особливістю античної літератури.

Антична література — велике багатство жанрових форм і стилістичних засобів, яке

згодом успішно засвоїли молоді європейські літератори. З античної літератури беруть свій початок майже всі відомі сьогодні жанри зберігаючи здебільшого і свої античні назви: епос, драма, мім, трагедія і багато інших.

Завдяки античній культурі і літературі в XIV ст. почалася нова культурна епоха в Західній Європі — доба Відродження. Це було відродження інтересу до античності і первісного християнства. Сама назва означає "відродження античності". Виходячи з античного захоплення людиною, її красою, її здібностями, з християнського людинолюбства і віри і здатність до безмежного духовного збагачення і вдосконалення, гуманісти доби Відродження створили новий світогляд, який пролягає і утверджує людину як найдосконаліший, витвір Господа і природи, утверджує право людини на земне щастя і радощі, право досліджувати світ, розкривати його таємниці, право на вільну думку і пошук.

Під впливом античної літератури в Європі виникають нові національні літератури, що користуються уже не тільки латинською, а й живими національними мовами. Ці літератури запозичують з античної літератури та історії сюжети для своїх творів, поетичні образи, багатство поетичних фігур і тропів. Наприклад, Вільям Шекспір написав на сюжети античної історії міфології та літератури поеми "Лукреція" та "Венера і Адоніс", драми "Антоній і Клеопатра", "Коріолон". В інших творах Шекспіра часто зустрічаємо античні імена персонажів, образи з міфології та історії. Антична література покликала до життя такі художні напрями, як класицизм та просвітницький класицизм, для представників, яких антична література була взірцевою класикою, станом прекрасного. Французькі драматурги Корнель Мольєр переробляли твори Евріпіда і Пловта, використовували міфологічні сюжети, античні образи. Орієнтуючись на поетику Аристотеля і Горація, Нікола Буало виклав основні естетичні принципи і закони класицизму у віршованому трактаті "Мистецтво поетичне", який мав велике значення для розвитку європейських літератур.

У лоні просвітницького класицизму розвинувся так званий ваймарський класицизм, найяскравішими представниками якого були Гете і Шиллер. Ваймарські класицисти розглядали античність як царство ідеальної краси і гармонії, як прекрасне людство, що уособлює "Чисту, людяність", мріями про гармонійну єдність особи і суспільства, вірили у виховну силу мистецтва, здатного сформуванню гармонійно розвинену особистість, яка прагнуче серед іншого і до ідеалу свободи. Яскравим прикладом звернення Гете до античності є гімн "Прометей", який написаний у формі монологу самого титана. Гете першим у європейській поезії відродив образ знаменитого титана давньогрецьких міфів. Він зробив його символом протесту проти змертвілих традицій та авторитетів, символом справжньої любові до людей. А як він сміливо кидає в обличчя Зевсу звинувачення у самозакоханості:

... Не знаю я мізерніших,
Ніж ви, боги, у світі!
Злиденний має харч
Величність ваша:

Має дим жертвний

Та молитви дух.

Панує античний дух і в поемі "Фауст" — найвищому досягненні Гете. Самий сюжет цього твору своїми коренями сягає середньовічної античності.

Навіть романтики, що виступали проти надмірного захоплення античністю і за звернення до національного фольклору, не змогли обійтися без неї.

Варто згадати хоч би "Прометей" Байрона та "Звільненого Прометей" Шеллі. А як щодо Фраческа Петрарки, який завойовував собі славу саме латино мовними поезіями, а не італійськими віршами.

Згадаймо скільки авторів, серед яких і українець І.Котляревський, зверталися і, навіть, переробляли на свій лад "Енеїду" Вергілія.

За час свого існування антична греко-римська і християнська літератури виробили неоціненні скарби, невмирущі духовні вартості, що лягли в основу всієї європейської культури і літератури. Прагнучи до широкого охоплення реального життя, відображаючи розмаїття соціально-історичної дійсності, змальовуючи людину в усій складності її зв'язків з природою та суспільством, грецька, римська та християнська літератури античності поставили проблеми, які залишаються і сьогодні вагомими і актуальними, не втрачають свого загальнолюдського значення. Ці літератури відкрили для людства невмирущі етичні цінності: добра, людяність і милосердя, любов до батьківщини, готовність до подвигу і самопожертви, мужність і незламність у боротьбі, велику віру в людину, в її безмежні здібності, її потяг до добра і здатність до вдосконалення, віру в силу поетичного слова, пісні, мистецтва. В античній літературі знаходимо багато прикладів величчю людського духу, поетизації високих людських чеснот. Саме в цих вічних моральних, етичних вартостях і в боротьбі за високодуховну, морально досконалу людину полягає історичне і моральне значення античних греко-римської і християнської літератури, це і є їх найціннішими скарбами.

Чи не найкраще сказав про значення античності як невичерпної скарбниці. І невмирущого джерела європейської культури Іван Франко: "...З безмірно багатої греко-римської літератури лишилися лише нужденні відламки та шматочки", однак "навіть ті мізерні останки мали силу в XV та XVI ст. Обновити європейську людність, двигнути її з варварства, попхнути до нового розвою і що вони й досі не перестала запліднювати нашого духу і творять непохитну основу нашої цивілізації".

Список літератури

1. Античная литература (Издательство "Просвещение" — 1980-1986 гг.)
2. Антична література — довідник (за редакцією С.В. Семчинського).
3. Античний світ (І.А.Лісовий).
4. Античність у термінах, іменах і назвах.
5. Антична література (видавництво "Світ", укладач — Мирон Борецький).